PATVIRTINTA
valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus
2021 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. ĮS(E)-21-146
(valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos generalinio direktoriaus
2026 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 77-ĮS-152-2026 redakcija)

RIZIKŲ VALDYMO POLITIKA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Rizikų valdymas** yra valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – Įmonė) veiklos dalis, padedanti užtikrinti Įmonės veiklos strategijos, įsipareigojimų, tikslų įgyvendinimą, saugios aplinkos darbuotojams kūrimą, visuomenės, Įmonės veiklos partnerių pasitikėjimo Įmone didinimą, veiklos tęstinumą bei teikiamų paslaugų kokybės gerinimą.
2. **Rizikų valdymo politika** (toliau – Politika) nustato rizikų valdymo tikslus ir principus, atsakingų asmenų pareigas ir atsakomybę.
3. Politikos nuostatos privalomos ir taikomos Įmonės valdybos nariams, komitetų nariams, visiems vadovams ir darbuotojams.
4. Politika reglamentuoja pagrindines nuostatas dėl rizikų valdymo ir yra taikoma visose Įmonės veiklos srityse. Rizikų identifikavimo ir valdymo procedūros detalizuojamos Įmonės vadovo tvirtintame Rizikų valdymo proceso apraše, kituose Lietuvos Respublikos ir Įmonės vidaus teisės aktuose. Jei Lietuvos Respublikos teisės aktuose yra imperatyviai nustatytos kitokios rizikų identifikavimo ir valdymo nuostatos, taikomos šių teisės aktų nuostatos.
5. Politikoje vartojamos sąvokos:
5.1. **Galimybė** – neapibrėžtumo ir (ar) jo sudarytos situacijos teigiamas poveikis Įmonei.
5.2. **Rizika** – neapibrėžtumo ir (ar) jo sudarytos situacijos neigiamas poveikis Įmonės veiklos strategijai, tikslams, įsipareigojimų įgyvendinimui, veiklai, reputacijai ir teisės aktų reikalavimų atitikties užtikrinimui.
5.3. **Rizikos apetitas** – su rizika susijęs veiklos rezultatas ir (ar) pasekmė, kuriuos Įmonė savanoriškai prisiima įgyvendindama savo veiklos bei strategijoje numatytus tikslus.
5.4. **Rizikos tolerancija** – konkreti rizikos riba, matuojama pasirinktais kiekybiniais ar kokybiniais rodikliais, iki kurios Įmonė, nesiimdama papildomų rizikos valdymo priemonių, yra pasirengusi priimti galimą neigiamą poveikį (finansinius nuostolius, reputacijos žalą, teisinius sunkumus, veiklos sutrikimus, strateginių tikslų neįgyvendinimą ar nevisišką įgyvendinimą bei kitas pasekmes).
5.5. **Rizikų valdymas** – Įmonės veiklos procesas, kurio metu identifikuojamos rizikos, įvertinamos jų tikimybės ir pasekmės, nustatomas rizikos lygis, jos valdymo priemonės, priimami ir įgyvendinami sprendimai dėl neigiamo poveikio mažinimo ar pašalinimo, vykdoma stebėsena ir komunikavimas.
5.6. **Rizikų valdymo priemonė** – veiksmai, skirti rizikos lygio mažinimui ir (ar) jo palaikymui, ir jų įgyvendinimo terminai, paskirti vykdyti atsakingi asmenys.
5.7. **Sisteminė rizika** – rizika, kuri identifikuojama dviejuose ar daugiau struktūriniuose padaliniuose ir (ar) keliuose veiklos procesuose.

II SKYRIUS
RIZIKŲ VALDYMO TIKSLAI IR PRINCIPAI

6. **Valdant rizikas Įmonėje laikomasi šių pagrindinių principų:**

6.1. **Įmonės vertės išsaugojimas ir jos kūrimas** – rizikų valdymas prisideda prie Įmonės tikslų pasiekimo, veiklos atitikties, gerinimo, tęstinumo, pelningumo ir nuolatinio tobulinimo, Įmonės veiklos efektyvumo užtikrinimo bei Įmonės reputacijos saugojimo.

6.2. **Integralumas** – rizikų valdymas yra neatsiejama visų Įmonės veiklos procesų ir priimamų sprendimų dalis, sudėtinė planavimo, valdymo ir kontrolės sistemos dalis. Rizikų valdymas padeda Įmonės valdymo organams ir vadovams priimti rizikų vertinimu pagrįstus sprendimus bei prioretizuoti veiksmus, įvertinant galimas alternatyvas ir jų pasekmes.

6.3. **Efektyvumas ir proporcingumas** – rizikų valdymui ir jų papildomoms valdymo priemonėms skiriamos lėšos paskirstomos racionaliai ir ekonomiškai pagrįstai, siekiant, kad konkrečios rizikos valdymo kaina neviršytų alternatyvių kaštų, kuriuos Įmonė patirtų nevaldydama tos rizikos.

6.4. **Informacijos aktualumas ir patikimumas** – rizikų valdymas paremtas patikimais, aktualiais, istoriniais, statistiniais duomenimis, dokumentais, stebėjimu, patirtimi ar ekspertiniu vertinimu.

6.5. **Rizikos valdymo operatyvumas** – Įmonės valdymo organai, atsakingi Įmonės vadovai ir darbuotojai laiku ir tinkamai informuojami bei įtraukiami į rizikų valdymo procesą. Rizikų valdymui panaudojamos jų patirtis, žinios ir įžvalgos.

6.6. **Skaidrumas** – Įmonė, kai tai reikalinga, teikia informaciją apie reikšmingas rizikas suinteresuotosioms šalims, viešose Įmonės veiklos ataskaitose, taip siekdama atskleisti priimamų sprendimų motyvus ir didinti pasitikėjimą Įmone.

6.7. **Nuolatinis gerinimas** – rizikų valdymas nuolat gerinamas mokantis ir įgyjant patirties, pasitelkiant technologines priemones.

7. Įmonėje taikomas vientisas ir nuolatinis rizikų valdymo procesas (žr. 1 pav.).

1 pav. Rizikų valdymo ciklas

8. **Pagrindiniai rizikų valdymo tikslai:**

8.1. identifikuoti potencialias rizikas, turinčias neigiamą ar galimą teigiamą poveikį (galimybę) kasdienės veiklos vykdymui ir Įmonės tikslų pasiekimui;

8.2. nustatyti rizikoms įtaką darančių įvykių atsiradimo priežastis bei jas pašalinti;

8.3. nustatyti ir stebėti rizikų valdymo priemones;

8.4. sumažinti galimą poveikį, nuostolius ar pasinaudoti galimybėmis;

8.5. padėti priimti valdymo sprendimus;

8.6. mokytis ir įgyti patirties bei nuolat gerinti veiklos procesus ir rezultatus.

9. **Rizikų valdymo tikslams pasiekti Įmonė taiko šiuos valdymo priemonių principus:**

9.1. vertina, stebi Įmonės vidinę ir išorinę aplinką, valdo rizikoms įtaką darančius įvykius ir laiku identifikuoja galimas rizikas;

9.2. parenka tinkamas priemones rizikų valdymui bei užtikrina ir tobulina vidaus kontrolę;

9.3. vykdo nuolatinę esamų ir naujų rizikų bei jų valdymo priemonių įgyvendinimo stebėseną;
9.4. vykdo efektyvią komunikaciją ir informavimą valdant rizikas;
9.5. nuolat stebi, tobulina rizikų ir procesų valdymo procesus.

10. Įmonė savo veikloje išskiria 5 pagrindines rizikų kategorijas: strateginę, finansinę, veiklos (operacinę), atitikties, korupcinę. Įmonė gali nustatyti kitokį tam tikrų kategorijų rizikų, pavyzdžiui, informacijos ir kibernetinės saugos, darbų saugos, asmens duomenų saugos ir kt. rizikų valdymo reglamentavimą vidaus teisės aktuose, kuris turi atitikti šioje Politikoje nustatytus bendruosius rizikų valdymo aspektus.

11. Rizikos apetitas yra nustatomas labai didelėms rizikoms. Rizikos apetitas gali būti nenustatytas, jei laikoma, jog Įmonė nėra pasirengusi prisiimti tam tikro rizikos lygio ir (ar) neturi teisės jos prisiimti. Rizikoms, kurios kelia pavojų darbuotojų sveikatai ir gyvybei, turi reikšmingą poveikį Įmonės vardui ir reputacijai, turi poveikį atitikčiai bei įsipareigojimų vykdymui, apetitas negali būti nustatomas (prisiimamas).

12. Rizikos tolerancija yra nustatoma labai didelėms ir didelėms rizikoms. Jos ribą nustato rizikos savininkas, įvertindamas ar taikomos veiklos, proceso valdymo priemonės yra pakankamos ir nekyla pavojaus iškeltiems tikslams pasiekti bei ilgalaikės strategijos įgyvendinimui.

13. Siekiant Įmonėje įgyvendinti rizikos valdymo principus bei nuolat didinti rizikų valdymo brandą, Įmonė siekia taikyti pažangias technologijas ir diegia į kokybę bei efektyvumą orientuotus automatizavimo įrankius.

III SKYRIUS
DALYVIAI IR ATSAKOMYBĖS

14. Rizikų valdymas paremtas Trijų linijų modeliu, kuris padeda stiprinti Įmonės ir rizikų valdymą (žr. 2 pav.):

2 pav. Trijų linijų rizikų valdymo modelis

15. Rizikų valdymo dalyviai ir jų atsakomybės:

Valdyba	Stebi Įmonės aplinkos pokyčius, stebi ir analizuoja Įmonės rizikų valdymo veiksmus, derina rizikos apetitą, esant poreikiui, teikia pasiūlymus dėl efektyvesnio rizikų valdymo tam, kad būtų pasiekti Įmonės veiklos strateginiai ir kiti tikslai.
Audito ir rizikų komitetas	Stebi visų rizikų valdymą bei Įmonės aplinkos pokyčius, analizuoja pateiktas rizikų valdymo ataskaitas, teikia pasiūlymus, bendradarbiauja su Valdyba siekiant efektyvaus rizikų valdymo.
Generalinis direktorius	Ugdo rizikos valdymo kultūrą, skiria reikiamus išteklius rizikų valdymui, informuoja Valdybą apie reikšmingus rizikų įvykius, atsako už rizikų valdymo

	rezultatus, atlieka reikšmingų rizikų valdymo kontrolę ir skatina darbuotojus valdyti rizikas bei komunikuoti apie jas.
Rizikų savininkai (šeimininkai)	Užtikrina Politikos ir kitų susijusių teisės aktų nuostatų įgyvendinimą Įmonės veiklose, vykdo nuolatinę rizikų ir Įmonės aplinkos stebėseną, dalyvauja rizikų valdymo procese (identifikuoja, vertina, analizuoja rizikas), vykdo rizikų valdymą struktūrinio padalinio ir (ar) funkciniu lygiu, nustato rizikų apetitą, tolerianciją, valdymo priemones ir užtikrina jų įgyvendinimą bei kontrolę, vykdo nuolatinę rizikų rodiklių stebėseną, nuolatos komunikuoja, teikia informaciją apie rizikas, jų valdymą bei stebėsenos rezultatus rizikų valdymo koordinatoriui, pagal poreikį ir kitiems subjektams. Rizikų savininkais yra vadovaujančios pareigybės, taip pat rizikų savininku gali būti ir ne vadovaujančios pareigybės, vykdančios savarankiškas funkcijas, kurios nepriskirtos jokiam struktūriniam padaliniui. Įmonės regioniniuose padaliniuose, Biokuro padalinyje, Medelynų padalinyje, Transporto valdymo padalinyje pagrindinis veiklos (operacinių) rizikų savininkas yra padalinio vadovas.
Darbuotojai	Dalyvauja rizikų valdyme identifikuodami ir valdydami rizikas savo veiklos srityje, stebėdami rizikų lygio pokytį, teikdami apie tai informaciją, įgyvendindami rizikų valdymo priemones, pranešdami rizikos savininkui apie pastebėtas naujas ar didėjančias rizikas, nustatytas neefektyvias, netinkamas rizikų valdymo priemones, apie nuostolių atvejus ir rizikų įvykius. Įmonės darbuotojai siūlo priemones rizikų mažinimui (šalinimui), bendradarbiauja su vadovais tiriant įvykius ir nustatant jų priežastis.
Rizikų valdymo koordinatorius	Organizuoja rizikų vertinimą bei koordinuoja, prižiūri Politikos nuostatų tinkamą įgyvendinimą Įmonės mastu. Rizikų valdymo koordinatorius rengia Politikos nuostatų įgyvendinimą užtikrinančius norminius vidaus teisės aktus, padeda identifikuoti ir vertinti rizikas, stebi rizikų apetitą, toleranciją, rodiklius ir jų valdymo priemonių įgyvendinimą, tvarko Rizikų registravimo ir valdymo posistemę, teikia informaciją Įmonės vadovams, rengia ir teikia ataskaitas apie rizikų valdymą, konsultuoja Įmonės darbuotojus.
Vidaus audito skyrius	Atlieka rizikų valdymo proceso ir priemonių vertinimą teikdamas vidaus audito išvadas ir pasiūlymus dėl rizikų valdymo proceso tobulinimo, konsultuodamas ir teikdamas rekomendacijas pagal audito išvadas dėl rizikų valdymo.

16. **Visi Įmonės vadovai ir darbuotojai,** siekdami rizikų valdymo tikslų, įgyvendina vidaus kontrolės priemones, atlieka pareiginiuose nuostatuose ar kituose vidaus dokumentuose bei informacinėse sistemose nustatytas funkcijas, darbo užduotis, vykdo veiklos procesus, priima sprendimus ir taip įgyvendina bendrąsias rizikos valdymo priemones. Kiekvienas Įmonės struktūrinis padalinys įgyvendina rizikos valdymo priemones, atsižvelgdamas į savo veiklos aktualias rizikas, jų tikimybę, poveikį ir jų paplitimo mastą bei reikšmingumą.

IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Politiką įsakymu tvirtina, keičia ar pripažįsta netekusia galios Įmonės generalinis direktorius.

18. Politika peržiūrima ne rečiau kaip kas dvejus metus ir atnaujinama pagal poreikį. Atsakingas Prevencijos ir rizikų valdymo skyrius.

19. Įmonė viešai skelbia Politiką savo interneto svetainėje.

20. Darbuotojams, pažeidus Politikos ar kitų teisės aktų, susijusių su rizikų valdymu Įmonėje, nuostatas, taikoma atsakomybė teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Visi Įmonės darbuotojai su Politika supažindinami Įmonėje nustatyta tvarka.